

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

שעות הניחומים

בני משפחתו של הראשון לציון הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל יושבים שבעה בביתו ברח' הקבלן 45 בירושלים. זמני ניחום אבלים: מהשעה 10 בבוקר ועד 1 בצהריים, ומ'4 אחה"צ ועד 7 בערב. הציבור מתבקש לכבד את הזמנים.

עליה לקבר רחל

ביום שלישי, י"א במרחשוון (15.10), יחול יום פטירתה של רחל אימנו. המוני בית ישראל יפקדו את קברה ביום הזה. חברת אגד מעמידה מערך אוטובוסים מתוגבר מבנייני האומה לקבר רחל. האוטובוסים יפעלו ברציפות מיום שני אחה"צ ועד יום שלישי בערב.

חזנות עכשיו ולעתיד

החזן אליהו גרינבלט הוציא לאור שני כרכים ובהם תווים לחזנות קלה לשבת ולשלושה רגלים. הוא מציע חזנות קצרה, המתאימה גם לשילוב הקהל, בלי חזרת מילים ובלי סלסולים מיותרים. לדבריו, החזנות הזאת מתאימה לכל בעל תפילה, אף שאינו חזן מקצועי. 273 עמ'. טל' 052-8285208.

פסוקי ביטחון

הופיעה חוברת ובה פסוקים המחזקים את הביטחון בה' ובישועתו, ערוכים מכתבי הרמח"ל. טל' 057-3153640.

זמני השבוע

ניירוק	דטרוט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:05	6:40	6:40	6:07
7:02	7:38	7:31	7:01

307 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אחרי מיטתו של איש התורה

ההלוויה הענקית המחישה את עוצמתה של מנהיגות רוחנית אמיתית. גדולת אישיותו של הרב פרצה מתוכו ונגעה בליבם של המוני העם

תחושת יתמות הקשה מאבדן אב (צילום: ישראל ברדוגו)

אל חמימותו ואל מאור הפנים שבו קיבל כל יהודי, השיב לשאלותיו והעניק לו ברכה מלווה ב'סטירה' של חיבה. בדרשותיו ידע לדבר גם אל המוני העם, לשלב הלכה ואגדה, ולהגיש את תפיסות התורה במילים פשוטות ועממיות.

המהפך האדיר

לצד מפעלו התורני הכביר, המשתרע על עשרות ספרים שכתב בכתיב ידו, ועוד עשרות ספרים שנערכו על-יפי פסיקותיו ודרשותיו, חולל את המהפך האדיר של החזרת עטרת יהדות ספרד ליושנה. הוא המריץ את שומעי לקחו לצאת אל העם, לקרב לבבות, להפיץ תורה ולהעניק לילדי ישראל חינוך יהודי שורשי.

הרב עובדיה היה אהוב ומקובל בכל חוגי היהדות התורנית. עם הסתלקותו איבדה חסידות חב"ד ידיד אמת, שביטא פעמים רבות את הערכתו העצומה לפועלו של הרבי מליובאוויטש. הרב תרם תרומה חשובה מאוד לשתוף פעולה מבורך בין שומעי לקחו ובין חסידי חב"ד, דבר שחזק את אחדות העם ואת הפצת התורה.

גדולה האבדה, אך בטוחים אנו כי תלמידיו וההולכים בדרכו ידעו להמשיך את מורשתו, מתוך שילוב זרועות ואחדות הלבבות, עד ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

מונהמאות אלף יהודים באו לחלוק כבוד אחרון לפוסק האדיר, הראשון לציון, הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל. כליהתקשורת הכתירו את המעמד "ההלוויה הגדולה ביותר בתולדות המדינה". רבים הלכו קילומטרים ברגל. היו שנשאו על כפיהם ילדים, כדי שגם הם יזכו להשתתף במעמד המיוחד.

נהרי האדם האלה עשו ללעג את הפרשנים שניסו לנתח את אישיותו ופועלו של הרב עובדיה יוסף במונחים שאובים מעולמם. הללו מכירים את מושג המנהיגות בעיקר כפי שהוא מתקיים בעולם הפוליטי. פתאום מתגלה לנגד עיניהם עולם אחר לחלוטין: המונים הקורעים קריעה בבגדם, זקנים וצעירים הממריים בבכי ומדברים על תחושת יתמות הקשה מאבדן אב טבעי.

היכולת להכריע

ההלוויה הענקית הזאת המחישה את עוצמתה של מנהיגות רוחנית אמיתית. התקשורת מדברת על ה'כריזמה' של הרב עובדיה, אבל אין זו ה'כריזמה' הרגילה, המוגדרת "קסם אישי, יכולת שכנוע וכישרון תקשורת". הרב דיבר בפשטות, בלי להטוטי רטוריקה, ובכל זאת כבש את הלבבות. גדולת אישיותו פרצה מתוכו ונגעה בליבם של המוני העם.

סוד כוחו הוא מילה אחת: תורה. הרב עובדיה היה איש שכולו תורה. הוא הגה בתורה משחר ילדותו ועד יומו האחרון. למד ולימד, העמיק וליבן, חידש וכתב. כל מי שפגש אותו ושמע את דבריו חש מיד כי זה יהודי שאין בעולמו אלא ארבע אמות של תורה והלכה, ומתוכה נגזרת ראיית המציאות שלו.

מנהיגותו נבעה מהיותו איש תורה, וממנה קיבל את היכולת לחתוך ולהכריע. בלי ועדות ובלי ניסיונות לרבע את העיגול ולרצות את הכול, על חשבון האמת. הוא פסק בשאלות החיים באותם כלים שבאמצעותם ידע להשיב על שאלות הלכתיות קשות ולהתיר בעיות סבוכות.

אך עם היותו איש של לימוד, עיון ובקיאות שאין דומה לה במכמני התורה, הייתה בו גם פשטות ולבביות טבעית. יהודים פשוטים נמשכו

אהבת ישראל דוחה בקשת גשמים

במצב כזה הגשם אינו בגדר 'צרכיו' של היהודי, מפני שאין הוא חש צורך להשקות את שדותיו בשעה שיהודי אחר סובל מן הגשמים. לכן אין טעם לבקש גשמים לפני ז' במרחשוון.

כל יהודי יכול

מכאן אנו למדים כי תחושת האחדות של כל ישראל והרגשת צערן של יהודי שני אינם עניין השייך ליחיד סגולה, אלא הדבר נתון לכל יהודי, גם ליהודי פשוט, המתפרנס מעבודת האדמה וזקוק לגשם שיצמיח את יבוליו.

גם יהודי כזה יכול להרגיש את צרכיו של יהודי שני, עד שעצם החשש מירידת גשם שיכביד על שיבת עולי הרגל לבתיהם משפיע על הרגשת צרכי גופו, וכל עוד החשש הזה קיים, אין היהודי מרגיש כלל כי הוא עצמו זקוק לגשם, ולכן אין הוא מתפלל עליו. לא נותר אלא לעורר את תחושת האחדות הזאת ב'אצבע קטנה', כדי שתבוא בגלוי ובפועל ממש.

(תורת מנחם התשמ"ו, כרך א, עמ' 504)

גם מוטלת בספק, כי ייתכן שאותו יהודי לא עלה כלל לרגל או שהגשם לא יפריע לו.

משום כך מתחזקת השאלה, איך דוחים את תפילת הגשם. הלא מצוות עשה מן התורה "שיהא אדם... שואל צרכיו שהוא צריך להם", ומכיוון שבני ארץ ישראל זקוקים לגשם - הם חייבים על-פי ההלכה לבקש את הגשמים מיד אחרי החג. כמוכּן העיכוב בבקשת הגשמים עלול לגרום מחסור במזון, דבר המסב צער לגוף ועלול לסכן את בריאותו, והלוא אסור לאדם לצער את גופו ולפגוע בבריאותו!

עדיף מגשם בשדה

דבר זה ממחיש את עומק המושג אחדות ישראל. יהודי החדור באהבת ישראל ובאחדות ישראל כנדרש, ליבו ומחשבותיו נתונים לעולה הרגל שעושה את דרכו בחזרה לביתו שעל גדת הפרת. כל עוד יש אפילו ספק שהיהודי הזה עדיין הולך בדרך והגשם עלול להרטיבו ולהקשות עליו - אין היהודי מרגיש צורך שיירדו גשמים על שדותיו, ולא ייתכן שיהנה מן הגשם.

בז' במרחשוון מתחילים בארץ ישראל 'לשאלו גשמים', ומשלבאים ב'ברכת השנים' את הבקשה "וַיָּתֵן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּהּ". למעשה היו צריכים לבקש את הגשם מיד אחרי שמחת תורה, "לפי שהיא (ארץ ישראל) ארץ הרים, וצריכה לגשמים מיד אחר החג". בכל זאת הבקשה נדחת עד ז' במרחשוון, מתוך התחשבות בעולי הרגל: "כדי שישגיע האחרון שבישראל שעלה לרגל, לביתו לנהר פרת... ולא יעצרנו הגשם".

הדבר מעורר תמיהה: הגשם הוא צורך חיוני ביותר לקיום האדם, שכן על-ידו צומחת התבואה, שהיא מזונו של האדם. לעומת זה, מניעת הגשם כדי שעולי הרגל יוכלו לשוב לבתיהם אינה אלא עניין של נוחות (שלא יירטבו מהגשם). איך ייתכן למנוע את בקשת הגשם החיונית מפני נוחות?

אסור לצער

יתרה מזו: הצורך בגשמים הוא ודאי וחיוני לכלל יושבי הארץ, ואילו הדאגה לעולי הרגל אינה אלא למעטים ('אחרון שבישראל'), והיא

אמרת השבוע

לספור את הכוכבים

כאשר ייסד רבי מאיר שפירא את ישיבת 'חכמי לובלין' והציג את תכניתו לבנות בניין גדול ומפואר, שיספק את כל צרכי הישיבה - היו שתהו אם אין חשש ששאיפותיו אינן בנות ביצוע ואינן אלא חלומות.

השיב רבי מאיר:

"הקב"ה אמר לאברהם אבינו - 'הבט נא השמימה וספור הכוכבים', אף על פי שאין בכוחו של בן-אנוש לספור את כוכבי השמים. ועל זה אמר הקב"ה: 'כה יהיה זרעך' - שום דבר לא יבצר מזרעך, גם דברים שהם למעלה מהטבע האנושי. היכולת של יהודי אינה נמדדת במושגים טבעיים, אלא במידת הרצון. יכולתו של יהודי מרקיעה שחקים, ואינה תלויה אלא ברצונו".

פתגם חסידי

כשבא רבי ברוך לפשיסחה, שאלו רבי בונם אם יש לו אכסניה נוחה. השיב רבי ברוך: "מי שאינו תופס מקום בשום מקום, יש לו מקום בכל מקום"

מן המעיין

ברית בין הבתרים | מאת הרב אליעזר ברוד

שלמות אחת

"ויבחר אותם בתוך" (בראשית טו, י). נוהגים היו לקחת בעל-חיים כסימן לכריתת ברית, מבתרים אותו לשניים ועוברים בין שני חלקיו. הדבר בא לסמל: ראשית, שהברית שנכרתה סופית היא ואין להחזיר את המצב לקדמותו. שנית, שיש בין בעלי הברית הסכמה שלמה, כשם ששני החלקים המבותרים הם יחד שלמות אחת.

(הרמב"ן)

צרת התרדמה

"ותרדמה נפלה על אברם" (בראשית טו, יב). ה' יתברך הראה לאברהם את הגלות ואת הצרות שיבואו על בניו, שאחת מהן תהיה 'תרדמה' - יהודים יושבים בחיבוק ידיים, רדומים ומבלים את שנותיהם בלא-כלום.

(המגיד מדובנה)

שורש הגלויות

"והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו" (בראשית טו, יב). מפרש רש"י: "והנה אימה... רמז לצרות וחושך של גלויות". מדוע כותב רש"י 'גלויות' בלשון רבים, והרי מדובר כאן בגלות מצרים בלבד? אלא שגלות מצרים, הגלות הראשונה, היא השורש לכל שאר הגלויות. לכן נקט רש"י לשון רבים, כי גלות זו כוללת את כל שאר הגלויות.

(לקוטי שיחות)

דין ומשפט

"וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנוכי" (בראשית טו, יד). השליטה שניתנה לאומות העולם על ישראל היא מפני "דן אנוכי", שהיהודים נידונים ונשפטים על חוסר דבקותם ב"אנוכי ה' אלוהיך". (הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

גלות לטובה

"ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם" (בראשית טו, יג). כל אשר מוח בקדקודו מבין שהגלות בכלל היא לטובת ישראל. לכן כשאמר הקב"ה לאברהם אבינו "גר יהיה זרעך" שתק אברהם, כי ידע שזה לטובתם. אף שהגלות קשה ואף מרה, הנה כאשר מתגברים על כל המניעות והעיכובים, פועלים נחת רוח גדולה למעלה, ואורות גדולים ועצומים שופעים למטה.

(ספר המאמרים תרפ"ט)

הקדמת רפואה למכה

"ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" (בראשית טו, יד). כך דרכו של הקב"ה, הוא מקדים את הרפואה למכה. תחילה הכין רכוש גדול, ורק אז הולייכו לגלות.

(זוהר)

בזכות שלא שינו

"ואחרי כן יצאו ברכוש גדול", סופי תיבות: "לשון". הכתוב רומז שבני ישראל יצאו ממצרים בזכות שלא שינו את לשונם.

(נחל קדומים)

השוחט המודרני

תמיהה גדולה התפשטה על פני החסידים למשמע בקשתו המוזרה של הצדיק. הכול הכירו את דרכו של רבי יהודה צבי מסטרטין בעבודת ה', עד כמה הוא נוהג להתרחק מתאוות האכילה ומשאר הנאות העולם, והנה הפעם הוא מבקש לאכול בשר שמן וערב במיוחד, ובמקום לא מוכר.

אחרי הסתלקות רבי אורי מסטרליסק, הנועד בכינויו 'השרף', עברה ההנהגה אל תלמידו החשוב, רבי יהודה צבי מסטרטין. בתחילת דרכו לא הכול קיבלוהו בלב שלם, והיו מן החסידים שעדיין התלבטו אם הוא הראוי למלא את מקום רבם הגדול.

באחד ממסעותיו עם קבוצה מחסידיו הורה להיכנס לעיר פֶּשֶׁט (כיום חלק מבודפשט). בעוברם ברחוב הראשי עצר הצדיק ליד חנות בשר והתבונן בה. מעל החנות היה תלוי שלט: "כאן אפשר לקנות בשר כשר ומהודר". בחלון הראווה של החנות היה תלוי נתח בשר שמן ונאה, תאוה לעיניים.

התבונן הצדיק בחנות ופנה אל חסידיו בבקשה לברר מי השוחט ובודק של הבשר הנמכר כאן והיכן ביתו. הוא הוסיף ואמר בנימה שהיה בה חצי משאלה וחצי קביעת עובדה, כי היום יאכלו כאן בשר.

הזדרזו החסידים לברר את זהות השוחט ואת כתובתו, והצדיק הורה להם ללכת עמו לשם.

כשבאו אל בית השוחט ודפקו על הדלת יצאה אליהם אשת השוחט, אישה צנועה וחסודה, אשר קיבלה את פניהם בסבר פנים יפות והזמינה אותם להיכנס הביתה. הצדיק שאל היכן בעליה הבית, והאישה אמרה כי הוא אמור לשוב בקרוב.

שאל הצדיק אם יוכלו ללון כאן בלילה, והאישה השיבה בחיוב. "אם כן", אמר הצדיק, "צריכים אנו לסעוד תחילה סעודת ערב, האם נוכל לאכול כאן בשר?"

"ודאי, בשמחה!", ענתה האישה, וניגשה לערוך את השולחן לארוחה.

כל אותה עת התבוננו החסידים בדבר בפליאה רבה. מדוע דורש פתאום רבם לאכול בשר דווקא, ועוד במקום שאינו מכיר ומשחיטת שוחט שאינו ידוע? אך הם לא הרהיבו עוז לשאול את רבם על כך.

כעבור זמן נפתחה דלת הבית ואל החדר נכנס השוחט בעצמו.

עתה, גדלה תמיהתם ופליאתם של החסידים שבעתים.

השוחט חבש כובע עשוי מפרווה משוכחת, כאחד הפריצים. על גופו עטה מעיל עבה, הדומה לחליפת שריון. גם מגפיו נראו מגושמים. כל לבושו נראה מודרני, שאינו הולם כלל את המקובל בקרב יהודים יראי שמים. בשום אופן לא יכלו החסידים

להבין כיצד רבם סומך על שחיתו, וקורא להם לסעוד בביתו.

קודם שהחלו בסעודה, לאחר שהצדיק ובעליה הבית בירכו איש את רעהו לשלום, פנה אליו הצדיק ואמר כי הוא מבקש לראות את סכין השחיטה שלו.

למרבה הפלא סירב השוחט להיענות

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

האבות הכינו

הגמרא (סנהדרין צזא; עבודה זרה טא) מחלקת את שנותיו של העולם לשלוש תקופות: "ששת אלפים שנה הווי עלמא, שני אלפים – תוהו, שני אלפים – תורה, שני אלפים – ימות המשיח". תקופת ה'תוהו' נסתיימה כאשר אברהם אבינו הגיע לשלב 'הנפש אשר עשו בחרן'. אז החלה תקופת ה'תורה' – אברהם החל להפיץ בעולם את האמונה בה' אחד. הדבר תואם גם את מאמר המדרש: "עד אברהם היה העולם מתנהג באפלה, משבא אברהם – התחיל להאיר".

אולם תקופת ה'תורה' עצמה מתחלקת לשתי תקופות בולטות: קודם מתן התורה ואחרי מתן התורה. תקופת האבות היא מעין שלב ביניים – בין תקופת ה'תוהו' ובין תקופת ה'תורה' שאחרי מתן התורה – שהכשיר את העולם לקבלת התורה והמצוות.

התבטלות של 'מרכבה'

אברהם, יצחק ויעקב נקראים 'אבות' ("אין קוראים אבות אלא לשלושה", ברכות טזב), מפני שבהם התגבשה המהות המיוחדת של העם היהודי (שהגיעה לשלמותה במעמד הריסיו). הם ה'אבות' שלנו, שכן כל יהודי ויהודי יורש, מתוקף היותו יהודי, את מהותם של האבות. דרגתם הרוחנית של צדיקים אחרים, כמו השבטים וכדומה, אינה מצויה בהכרח בכל אדם, אך דרגתם של האבות חייבת להימצא בכל יהודי. לכן אמרו חז"ל ש"כל אדם מישראל חייב לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב", מפני שבכל יהודי קיימת דרגת האבות.

כל אחד ואחד משלושת האבות הצטיין באחד משלושת ה'קווים': חסד (אברהם), גבורה (יצחק), תפארת (יעקב). האבות אף מימשו בעבודתם הרוחנית את הספירות העליונות, כמאמר: "אמרה מידת החסד לפני הקב"ה: מימי היות אברהם בארץ לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי, שהרי אברהם עומד ומשמש במקומו". הם ביטלו לחלוטין את מציאותם האישית, עד שלא היו אלא כלי־שרת בידי הספירה האלוקית שביטאו.

התבטלות כזאת מוגדרת 'ביטול המרכבה'. כשם שהמרכבה אינה בגדר מציאות עצמאית, אלא היא כלי־שרת בידי האדם המוביל אותה; כך היו האבות בטלים לחלוטין לקב"ה, עד שכל ימיהם ובכל מעשיהם לא היו אלא כלי־ביטוי של הקדושה. לכן נאמר: "האבות הן ה'המרכבה', ולכן נקרא הקב"ה 'אלוקי אברהם', 'אלוקי יצחק', 'אלוקי יעקב', מפני שהאבות לא היו מציאות עצמאית, אלא התבטלו לגמרי לקב"ה ונכללו באורו.

הכוח ניתן לנו

האבות היו הראשונים שהחלו להאיר את העולם באור אלוקי. הואיל והתבטלותם לקב"ה הייתה מוחלטת, זכו להוריד לעולם אורות אלוקיים נפלאים ביותר. בכך הכינו בעבורנו את הכוחות לקיום התורה והמצוות שלנו.

תורת החסידות מביאה על כך משל מאב שמכין בעבור בנו את כל חומרי הבניין ואף את תכנית הבנייה, והבן צריך רק ליטול את החומרים ולבנות את הבית בפועל. במשל זה באות לידי ביטוי שתי נקודות: א) החומרים ניתנים לבן מן המוכן על־ידי האב; ב) הבנייה בפועל נעשית על־ידי הבן.

אף בנמשל כן: האבות הורידו לעולם אורות עליונים ביותר והכשירו את העולם לקבלת אור הקדושה, אך העבודה המעשית של קידוש המציאות הגשמתית לא נעשתה על־ידי האבות, אלא דווקא על־ידינו. למצוות של האבות לא היה הכוח להיקלט בתוך המציאות הגשמית, להתמזג איתה ולקדשה; הן נשארו שני דברים נפרדים. לכן אנו אומרים שהאבות הכינו את הקרקע בלבד, אבל הכוח לקדש את המציאות הגשמית ולהעלותה – ניתן רק לבני ישראל במעמד הריסיו, והוא יתגלה בפועל בגאולה האמיתית והשלמה.

לבקשה. האיש הרצין ואחר־כך אמר: "יסלח לי כבודו, אולם יכולים אתם שלא לאכול מן הבשר, ולא תהיה לי עליכם שום תרעומת. לא אוכל להראות לכם את סכיני".

אך הצדיק לא הרפה. הוא ביקש מהשוחט להיכנס עמו לחדר צדדי, ואמר לו כי הוא רבי יהודה צבי מסטרטין, וכי הוא גוזר עליו בכוח התורה להראות לו את סכינו. לא הייתה לשוחט ברירה והוא נאלץ להוציא את סכינו ולהראותו לרבי, וזה המראה אשר נגלה לעיני הצדיק:

על סכין השחיטה, בעל הלהב החד והחלק עד להפליא, היה כתוב: "זו המאכלת של אברהם אבינו עליו השלום, אשר אנו אוכלים בזכותו..."

אפוף התרגשות יצא הצדיק מן החד ואחרי בעליה הבית. בשמחה ישב אל השולחן עם חסידיו והיטיב את ליבו בסעודה, בעוד בעל הבית שותק ונהנה מדברי התורה שהשמיע הרבי.

לא כל החסידים אכלו מן הבשר. כמה מהם, שאמונתם בצדיק עדיין לא הייתה ראויה דייה, פקפקו בכשרותו של השוחט. כדי להסוות זאת דחפו הללו את מנות הבשר שהוגשו להם לתוך מטפחות שהיו עמם, כדי להשליכן לאחר מכן בחוף.

סיים הצדיק את סעודתו, והחסידים פרשו לישון. עם בוקר קמו, הודו לבעליה הבית ויצאו לדרכם. רק כאשר התרחקו מהעיר סיפר להם הצדיק את מה שהיה כתוב על סכין השחיטה.

כששמעו זאת החסידים פרצו בקריאות נרגשות. מי שאכלו מן הבשר הודו לה' על הזכות הגדולה שנפלה בחלקם לאכול משחיטת סכינו של אברהם אבינו. אבל מי שלא אכלו התייסרו מרוב צער. הם לא יכלו לסלוח לעצמם על שלא האמינו ולא סמכו על הצדיק.

אותם חסידים רקמו תכנית, ולפיה יחזרו וייטעו אל העיר פֶּשֶׁט ויבקשו להתארח אצל אותו שוחט, ואז יוכלו לאכול משחיטתו.

עשו כן החסידים, אך כאשר חיפשו את ביתו של השוחט לא הצליחו למצוא בשום אופן. הם שאלו את אנשי העיר היכן השוחט, בעל חנות הבשר. אך הכול הביטו עליהם בתמיהה ואמרו כי לא הייתה כאן חנות בשר וכי אין הם מכירים שוחט כזה.

אראז הבינו החסידים כי אותו שוחט לא היה אלא מל"ו הצדיקים הנסתרים, ורק בזכות רבם, הצדיק מסטרטין, זכו לחוויה הגדולה בביקורם ב'ביתו'. אילו הייתה אמונתם שלמה יותר, היו זוכים גם לאכול בשר משחיטת סכינו של אברהם אבינו...

הנימול שהיה למוהל של רוסיה

לישראל ופתח בהליך גיור: "בכל ערב השתתפתי בשיעורי תורה שמסר המשפיע הרב חיים ניסלביץ' ולמדתי בישיבה לעולים חדשים מרוסיה". שנה לאחר־מכן השלים את הגיור ויבגני נהפך לישיעה־משה.

שתי הצעות

באותו זמן חזר לביקור בעיר הולדתו, ופגש את שליח חב"ד הרב שניאור-זלמן וולוביק. "נעשינו ידידים", הוא מספר. "יום אחד העלה השליח את סוגיית המחסור במוהלים. 'אתה רופא, אמר לי, למה לא תהיה מוהל?'. כשחזרתי לארץ התחלתי לחשוב על כך ברצינות. נפגשתי עם הרב ירון עמית, יו"ר 'ברית יוסף־יצחק', המשגר מוהלים לרחבי העולם. עברתי הכשרה בקליניקה פרטית ובסופה נעשיתי מוהל".

הוא החל לטוס ליעדים רבים, בפרט ברוסיה, ולערוך בריתות. "יום אחד פגש אותי הרב בערל לאזר, הרב הראשי לרוסיה, והציע לי להיות המוהל הרשמי של יהודי חבר־העמים", הוא אומר ומחייך: "נוסף על כך הציעו לי שידוך, צעירה חסידת חב"ד, שלמדה בבית־ספר יהודי במוסקווה. השבתי בחיוב על שתי הצעות...".

שבעת אלפים קילומטר

כמעט אין יום שבו הוא לא עורך ברית. "לפעמים יש לי כמה בריתות ביום אחד", הוא מעיד. "כמה

מי שמתקשר אל המוהל ישעיה־משה שאפיט אינו יכול לנחש איפה הוא תופס אותו. "כעת אני בפילדלפייה", הוא אומר לנו. "אני נע בין ערים ומדינות לאורך השנה". שאפיט, המכונה 'המוהל של רוסיה', עשה כמעט ששת אלפים בריתות ברחבי רוסיה, אוקראינה, לטווייה, אסטוניה, ליטא, קזחסטאן, אוזבקיסטאן, קירגיסטאן, גרמניה, צרפת, מונקו, אמריקה ועוד.

המוהל, שמכניס אלפים אל חיק העם היהודי, עשה דרך ארוכה כדי להיכנס אליו. הוא נולד בעיר ניו־ז'נובגורוד שברוסיה לאב יהודי ולאם לא־יהודייה. את עובדת היותו יהודי גילה בעקבות הצקות מצד חבריו. "חבריי לכיתה גילו ברישומי בית־הספר שאבי יהודי, וזה פתח מסכת של התנכלויות. חזרתי הביתה חבול, והתחלתי לשאול את אבא מי אנחנו. כך נודע לי שאבא יהודי".

מיבגני למשה

כשהוא בן 26, אחרי שסיים לימודי רפואה, הגיע בהשגחה פרטית מופלאה לבית־כנסת שהוחזר לידי הקהילה. "הצעתי לסייע במלאכת השיפוץ", הוא מספר. "יום אחד העניקו לי סידור תפילה. ידעתי שאינני יהודי, אבל רציתי מאוד להיות יהודי. ראש הקהילה הסביר לי כי אצטרך לעבור דרך ארוכה".

הרופא הצעיר לא נרתע, והחל ללמוד יהדות בלהט. בעיצומם של הלימודים החליט לעלות

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

דחיית ברית־מילה

שאלה: באילו נסיבות דוחים את עריכת הברית של תינוק מהיום השמיני למועד אחר?

תשובה: הרמב"ם כתב בעניין זה: "סכנת נפשות דוחה את הכול, ואפשר למול לאחר זמן, ואי־אפשר להחזיר נפש אחת מישראל לעולם". מדיוק לשונו משמע, וכך הבין הגאון הרוג'ובי, שאם מלים באיחור מפני דרישות ההלכה, נחשב כאילו נימול התינוק למפרע בזמנו, כי ה'ברית', הקשר של כל יהודי עם הקב"ה, היא קשר חזק ועצמי, והמילה רק מגלה זאת אצלו.

הנה שניים מהמקרים שיש בהם חילוקי דעות הלכתיים:

משקל: יש מוהלים המקפידים שלא למול תינוק עד שיגיע למשקל 2.740 ק"ג, ויש הסבורים שצריך למול ביום השמיני גם במשקל נמוך יותר, אם הוא מעל 1.500 ק"ג ועומד בתנאי השחרור מהפגייה. הרבי

שאפיט בעבודתו. המוהל המעופף

פעמים נסעתי כשבעת אלפים קילומטר בקו מוסקווה־ברוקלין, כדי למול ילד יהודי".

כל ברית נרשמת בפנקסו. מספרן מגיע ל־5735, נכון לתחילת השבוע. הוא משתף אותנו בסיפור טרי: "בהקפות השנה קיבל עליו יהודי כבן חמישים למול את עצמו. הוא היה יכול לעשות את הברית רק ביום שישי שעבר. סמוך לכניסת השבת סיימתי את הברית והלכתי להתפלל. להפתעתי גם הוא בא לתפילה, למרות הכאבים. בסעודת ליל שבת סיפר על כך בגאווה. עוד שלושה יהודים קיבלו עליהם לקיים את המצווה".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

מליובאוויטש כתב על כך: "בכיוצא־בזה, ספיקו - לחומרא" (הכוונה להחמיר בפיקוח נפש ולא למול).

צהבת: צהבת זיהומית היא מחלה לכל הדעות. יש מקילים למול במקרה של צהבת־ילודים. אחרים דורשים להמתין גם אז, עד שתרד הצהבת לגמרי. יש דורשים ירידה לרמות מסוימות. הרבי מליובאוויטש הורה להמתין לאחר שהילוד התרפא ממנה ועד הברית שבעה ימים שלמים. הרב זלמן־שמעון דבורקין ז"ל, שהרבי הפנה אליו לקביעת הפרטים, קבע: עד דרגה 10 עושים מילה בזמנה. מ־10 עד 15 ממתנינים שהצהבת תרד למטה מ־10, ומלים מיד (אולם מכיוון שכבר נדחה ואינו בזמנו, יש להמתין עוד יום, כדי שהצהבת תרד עוד קצת). למעלה מ־15 נקרא 'חולה בכל גופו' וממתנינים עד שהצהבת תרד למטה מ־10, ואחר־כך ממתנינים עוד שבעה ימים שלמים מעת־לעת.

מקורות: רמב"ם הל' מילה ספ"א, וצפת פענח שם. לקוטי שיחות ח"ג פ' תזריע. היכל מנחם כרך א עמ' מו. תודה למוהל הרב משה קליין, ברוקלין נ"י. וראה אציקולופדיה הלכתית־רפואית ח"ד ערך 'מילה' עמ' 547 562.

עכשיו גם אתם תוכלו לספר סיפורים

כרך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'
63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

